

**ISUMAQATIGIISUMMUT TAPILIUSSAQ
UANNGA
NORSKIT-KALAALLIT ATTAVISSATUT ATAATSIMIITITALIAMI ATAATSIMIINNEQ**

Ålesund 10 december 2019

Illuatungeriilluni aalisarnikkut attaveqaqatigiittarnerit pillugit Norgep aamma Kalaallit Nunaata/Danmarkip isumaqatigiissutaat 9. juni 1992-imeersoq tunngavigalugu 2020-mut illuatungeriilluni aalisarnissamut pisassiissutit makku isumaqatigiissutigineqarput:

**1 KALAALLIT NUNAATA NORGEP ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT
OQARTUSSAAFFIGISAANI AALISARNERA 62°N-IP AVANNAATA TUNGAANI**

- a) 4000 tons Norgemi Saarullik¹
- b) 900 tons Norgemi misaqqarnaq/kuller¹
- c) 450 tons Norgemi saarulliusaaq/sej¹
- d) 250 tons aalisakkat allat pisarisuukkat (suluppaakkat qalerallillu)

¹ Taakku pisassiissutit Svalbardip imartaani aalisarfigeqqusaanngitsumi aalisarneqarsinnaapputaaq. Ammassat pillugit pingasuulluni isumaqatigiissut atuutsillugu manna atuutissaartaaq.

Qalerallit pisarisuukkat

Aalisakkanik allanik aalisarnermi pisani tamani pisarisuukkani 12 %-it qaleraliusinnaapput aalisarnerullu naammassinerani tulaassinermilu 7 %-iusinnaallutik.

**2 NORGEP KALAALLIT NUNAATA ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT
OQARTUSSAAFFIGISAANI AALISARNERA**

2.1 Kitaani:

- a) 900 tons qaleralik
Qaleralinniarneq 64°30'N-ip kujataani pissaaq.

2.2 Tunumi:

- a) 275 tons qaleralik

- b) 30 tons nataarnaq
- c) 1000 tons suluppaakkat suffisartut
- d) 340 tons tinguttooq
- e) 100 tons tupissutit
- f) 150 tons pisarisuukkat Kalaallit Nunaanni maleruagassat naapertorlugit.

2.3 Tunu/Kitaa-Kalaallit Nunaat:

- a) 1350 tons saarullik sumiiffimmi ICES 14-imi $(Q1 + Q2 + Q3 + Q4)^2$

² Taakkunanga sumiiffinni tamani saarullit 100 tonsit pisarisuukkatut qaqinneqarsinnaapput. Saarullinniarneq pillugu ilanngussaq 3 takuuk.

**3 KALAALLIT NUNAATA SAARULLINNIARNERANI MISAQQARNARNIARNERANILU
RUSLANDIP ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAAFFIGISAATA AAMMA
NORGEPI ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAAFFIGISAATA AKORNANNI
NUUSSISINNAANEQ**

- 3.1** Saarullinnut misaqqarnanullu pisassiissutit Ruslandimit Kalaallit Nunaannut tunniunneqarsimasut, Ruslandimi oqartussat akuersineratigut, Norgep aningaasarsiornikkut immikkut oqartussaaffigisaannut 62°N-ip avannaata tungaanut aamma/imaluunniit Svalbardip imartaanut aalisarfigeqqusaanngitsumut nuunneqarsinnaapput. Ammassat pillugit pingasuulluni isumaqatigiissut atuutsillugu tamanna atuutissaartaaq.
- 3.2** Nuussisoqarniartillugu Kalaallit Nunaanni oqartussat Norgemi oqartussanut allakkatigut qinnuteqaammik nassiussaqaassapput, tassungalu Ruslandimi oqartussat pisassiissutit tamarmiusut ilaaluunniit Norgep oqartussaaffigisaani aalisarneqarsinnaanngortillugit akuersissutaa ilanngullugu. Tamanna qinnuteqaat akuerineqarpat Norgemilu oqartussat Norgemi Ruslandimilu pisassiissutit nuunneqarsinnaasut pillugit ilisimatitsissuteqarpat sumiiffinni pineqartuni aalisarneq aallartissinnaanngussaaq.
- 3.3** Pisassiissutit nuunneqarsimasut tamaasa ilaaluunniit utertinneqarsinnaapput. Utertitsiniarneq nuussiniarnermi periutsit aassigalugit pissaq. Norgemi oqartussat qinnuteqaatit akissuteqarfigisassavaat, aamma sumiiffinni pineqartuni pisassiissutit nuunneqarsinnaasut qaqugukkulluunniit atuuttut pillugit Kalaallit Nunaanni Ruslandimilu oqartussat ilisimatittassavai.

- 3.4 Norgemi oqartussat ingerlaavartumik Kalaallit Nunaata pjarisai pillugit Norgemut nalunaarutigineqartut Ruslandimut nalunaarutigisassavai. Taamatutaaq Kalaallit Nunaannut pisassiissutit tamakkerneqarsimasutut naatsorsorneqarpata.
- 3.5 Kalaallit aalisariutaat Ruslandip aningaasarsiornikkut oqartussaaffigisaani aalisariutit aalisarnerit aalisanninnerillu pillugit kiisalu sapaatit akunnikkaartumik nalunaarutit Ruslandimi oqartussanut nassiuttassavaat.
- 3.6 Isumaqatigiissuteqartut nuussisinnanermut siuliani taaneqartunut atatillugu ajornartorsiuteqartillugu oqaloqatigiinnikkut isumasioqatigiittassapput.

4 NORGEP QALORSUIT IKERINNARSIUTIT ATORLUGIT SULUPPAAGARNIARNERANI KALAALLIT NUNAATA ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAAFFIGISAATA AAMMA RUSLANDIP ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAAFFIGISAATA AKORNANNI NUUSSISINNAANEQ

- 4.1 Sinerissap qanittuani suluppaakkanut pisassiissutit Norgemit Kalaallit Nunaannut tunniunneqarsimasut, NEAFC-mit sumiiffimmut malittarisassa qarfiusumut nuunneqarsinnaapput. Aalisariutip ataatsip NEAFC-imi pisassani tamakkersimappagit nuussisoqarsinnaavoq.
- 4.2 Nuussisoqarniartillugu Norgemi oqartussat Kalaallit Nunaanni oqartussanut allakkatigut qinnuteqaammik nassiussaqaassapput. Qinnuteqaat akuerineqarpata, aalisariut Kalaallit Nunaannit aalisarsinnaanermut akuerisaq Kalaallit Nunaata aningaasarsiornikkut oqartussaaffigisaani NEAFC-imillu sumiiffimmi malittarisassa qarfiusumi aalisarsinnaalissaq.
- 4.3 Aalisariutit aalisarnerit aalisanninnerillu pillugit aammalu ullut tamaasa pisat pillugit nalunaarutit Kalaallit Nunaannut Norgemullu nassiuttassavaat. Aalisariutit VMS-isumaqatigiissut naapertorlugu Kalaallit Nunaata aningaasarsiornikkut oqartussaaffigisaani NEAFC-imillu sumiiffimmi malittarisassa qarfiusumi sumiinnertik Kalaallit Nunaata FMC-anut NEAFC-imullu nalunaarutigisassavaat.
- 4.4 Nalunaaruteqartarneq ima pissaaq, nunat tamalaani pisat nalunaarsorsimaffianni Kalaallit Nunaanni aalisarsinnaanermut akuerineqarsimasutut aalisarnerusooq takuneqarsinnaalluni.
- 4.5 Isumaqatigiissuteqartut pisassanik nuussisinnanermut siuliani taaneqartumut atatillugu ajornartorsiuteqartillugu oqaloqatigiinnikkut isumasioqatigiittassapput.
- 4.6 Pisassanik nuussisinnaaneq Norgep EU–llu akornanni isumaqatigiissummi suluppaakkanut pisassiissutit Norgemut tunniunneqartunut Kalaallit Nunaatalu aningaasarsiornikkut oqartussaaffiani aalisarneqarsinnaasunut atorneqarsinnaavoq. Nuussisoqassappat Kalaallit Nunaata EU–llu akornanni

isumaqatigiittoqarsimasariaqarpoq. Aaqqiissut tamanna qaqugumulluunniit atuuttussa q isumaqatigiissuteqartunit aaqqiissuteqarnissamut NEAFC–imut qinnutigineqassaaq.

5 AALAJANGERSAKKAT ALLAT

- 5.1** Kalaallit Nunaat Barentip imartaani aalisakkanut pisassiissutinullu nunanit sinerialinnit tunniunneqarsimasunut aalisarnerminik killilersuiniarluni imminut pisussaaffilerpoq, aalisarnek Norgep Ruslandillu inatsisitigut oqartussaaffianiikkaluarp atavataaniikkaluarpalluunniit.
- 5.2** Svalbard-ip eqqaani raajarniarnek eqqarsaatigalugu norskit aallartitaasa innersuussutigaat Svalbard-ip eqqaani raajarniarnek pillugu peqqussutit 19. juli 1996-imi atuutilersinneqartut atortuutinneqassasut. Kalaallit aallartitaasa tassunga atatillugu killilersuineq taanna pillugu isummatik tusagassiuutitut nalunaarummi ersittoq norskit oqartussaasuutit 11. september 1997-imi tunniunneqartoq oqaatigaat.
- 5.3** Akuersissutinut qinnuteqaatit ullut suliffiusut tallimat ingerlaneranni suliarineqartassaput.
- 5.4** Norgep Kalaallit Nunaatalu ilisimatusarnikkut suleqatigiinnerat tunngavissatut isumaqatigiissummi aalajangersakkat malillugit ingerlanneqassaaq, pingaartumik qalerallit, saarullit, suluppaakkat avaleraasartuullu pineqartillugit.
- Ålesundimi Møreforskningimi CLIMA-mut pilersaarut Kalaallit Nunaata, Islandip Tysklandillu peqataaffigisaat naammassivoq paasisallu ukiumoortumik isumaqatiginninniarnermi saqqummiunneqarput. Suliniummi aalisakkat assigiinngitsut silaannaap allanngoriartornerata kingunerisaanik siammariartornerisa nikerarnerat sumiissusersineqarput, kiisalu uumasooqatigiiaat qanoq sunnerneqarsimanersut qanorlu aqunneqassanersut paasisaqarfigineqarlutik. Suliniut 2016-mit 2019-mut ingerlanneqarpoq, Norgemilu nunanut allanut naalackersuisoqarfimmit 14,9 mill NOK-inik aningaasalersorneqarluni, taakkunanngalu Kalaallit Nunaanni Pinngortitaleriffik 1,4 mill NOK-inik aningaasalerneqarpoq. Kalaallit Nunaat-Norskit attavissatut ataatsimiititaliaat suliniummik aqutsisuusimavoq.

Suliniutit arlallit 2019-imi aallartipput 2020-imi nangeqqissallutik. Taakkulu tassaaput:

- Qaleralik Kalaallit Nunaanni Norgemilu 2019-2021-imi ilisimatusarfigineqarnerulerpoq. Nunat taakku marluk 2019-2020-imi aalisagaqatigiit katitigaanerat, nuuttarnerat, utoqqaassusaat, alliarthornerat pillugit suliniummik aallartitsissaput kiisalu katersinissamut,

misissueqqissaarnissamut sanillersuussinissamullu tunngasut suleqatigiissutigineqassallutik. Sulinermi aalisagaqatigiit pillugit annertunerusumik ilisimasaqarnerulertitsissaaq qalerallillu aqutsiveqarfinni atuuttuni tamani amerlassusaannik naatsorsuinermit pitsanngorsaataassalluni. Suliniutit Nunat Avannarliit Ministeriisa Siunnersuisoqatigiivisa aningaasalersorpaat, suliniutinilu peqataapput Havforskningsinstitut-i, Møreforskning aamma Pinngortitaleriffik.

- Suluppaakkanut suffisartunut Tunumi nunarsuup immikkoortuisa killeqarfianiittunut atatillugu kalaallit-norskit ilisimatusarnikkut suleqatigiinnerisigut naqqasiortoqartoq paasineqarpoq. Sulineq 2020-imi nangeqqinneqassaaq naqqasiortullu annertussusaat sumiiffiilu sammineqassallutik, kiisalu suluppaakkat suffisinnalersimangitsut Kalaallit Nunaanni, Islandimi Savalimmiunilu katitigaanerat misissorneqassallutik. Sulineq ICES-imi sulinermit tapertaassaaq, pingaartumik aalisakkat amerlassusaat pillugit isumaqatiginninniarnermut. Pinngortitaleriffik pingaarnertut sulinermit aningaasalersuisuuvoq.
- Ammassannut atatillugu misissuinermit, ilisimatusarnermit siunnersuinernullu suleqatigiinneq. Barentip imartaani Kalaallit Nunaatalu eqqaani ammassaat sananeqaatsimikkut, misissuariaatsigut siunnersuuteqartarnertigullu arlalinnik assigiissuteqarput. Taamaammat Norge, Kalaallit Nunaat (aamma Island) suleqatigiilerput ukiunilu tulliuttuni suleqatigiinnerulernissaat naatsorsuutigineqarluni.
- Eqalussuaq Norgep Kalaallit Nunaatalu imartaaniittoq qaammataasat atorlugit malinnaavigineqarneratigut arnavissat kinguaassiorsinnaalersimasut siammasissusaat paasiniaavigineqarnerat 2020-imi nanginneqassaaq.
- Angallatinit misiligutissanik katersineq; Kalaallit Nunaat Norgelu ilisimatusarnikkut suliniutini pisariaqartinneqartunut katersinissamut piumaneqartunut ikiuulluarsimapput iliuuseqapallattarlutillu. Suleqatigiinneq tamanna 2020-imi nangissaaq.

2020-imut ukiunullu tullinnguuttunut ilisimatusarfigineqarnissamut pisariaqartinneqartut tassaapput:

- Issittup imaartaani sikup aakkiartuinnarnerata kingunerisaanik taassuminnga atorluanaanissaaq eqqumaffigineqarneruleriartorpoq, taakkunanilu sumiiffinni aalisarnerit angallatillu ilisimatusaatit pillugit paasissutissat, issittup imaani eqqaanilu aalisarnerup siunissami siammarnissaa siunertaralugu misissoqqissaarneqartarput.
- Silaannaap allangoriartornerata malitsigisaanik sumiiffinni avannarpasissuni pissutsit allangoriartortut issittup imaartaani sumiiffinnut assigiinngitsunut

taakkunanilu uumasooqatigiiaat ataqatigiinnerannut sunniuteqassapput. Periutsit piginnaasallu CLIMA-meersut paasiuminarput sumiiffinnilu avannarpasissuni allannguutit allat ilisimatusarfiginissaanut atorineqarsinnaallutik. Tamanna pillugu suliniut «EcoBridge» CLIMA-p aamma nunat marluk ilisimatusarnikkut suleqatigiinnerisa nanginneratut isigineqarpoq.

- 5.5** Kalaallit Nunaat Norgelu nakkutilliinermi suleqatigiinnerat isumaqatigiissut 4. marts 2005-imeersoq aqqutigalugu nanginniarneqarpoq.
- 5.6** Isumaqatigiissuteqartut Kalaallit Nunaanni Norgemilu oqartussat NEAFC-imi akuerisat naapertorlugit ERS pillugu isumaqatigiissuteqarniartillutik oqaloqatigiittassasut isumaqatigiissutigaat.
- 5.7** Isumaqatigiissuteqartut sumiissutsit pillugit nalunaaruteqartarnerit nalunaaquttap akunnikkaartarnissaat isumaqatigiissutigaat.
- 5.8** Kalaallit Nunaata innersuussutigaa norskit aalisariutaat Kalaallit Nunaata imartaani aalisartillutik pappilissanik allattaaveqassasut. Aalisariutit aalisareeraangata pisanut allattaavitik Kalaallit Nunaanni oqartussanut uunga nassiuttassavaat:

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik
Postboks 501
3900 Nuuk
imaluunniit gflk@nanoq.gl

Taakku isumaqatigiissuteqartut marluk aallartitaat ataatsimiinnissamullu oqaluuserisassat, kiisalu saarullinniarnissamut piomasaaqatit ilanngussat 1, 2 aamma 3-mi allassimapput.

Ålesund, 10 december 2019

Norskit aallartitaanut

Kalaallit aallartitaanut

Kristoffer Krohg Bjørklund

Emanuel Rosing

OQALUUSERISASSAT

**Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni
illugiilluni isumaqatiginninniarnermut oqaluuserisassat
Ålesund 10. December 2019**

Najugaq: Røysegata 15, 6003 Ålesund

1. Ataatsimiinnerup ammarneqarnera allaqqaasiutillu
2. Oqaluuserisassat akuerineqarnerat.
3. Aalisarnerit pillugit 2019-imullu pisat pillugit kisitsisinik eqqartuineq
4. 2020-imut ilisimatuussutsikkut siunnersuutininik eqqartuineq
5. Ilisimatuussutsikkut suleqatigiinneq
6. Nakkutilliinikkut suleqatigiinneq
7. 2020-mut pisassiissutinik paarlaasseqatigiinneq
8. Aalisarnermut maleruagassat nutaat pilersinneqarsinnaasut pillugit paasissutissat
9. Taasariaqartut allat

Kitaani qalerallinniarnermut piumasagaatit

Aalisarnermi misiligutinik tiguisarnissaq piumasagataavoq. Sapaatip akunneranut marloriarluni qalerallit 150-it uuttorneqartassapput.

Paasissutissat Pinngortitaleriffimmut nassiunneqassapput, Postboks 570, 3900 Nuuk, Kalaallit Nunaat, Uunga Rasmus Nygaard imaluunniit qarasaasiatigut uunga rany@natur.gl aamma info@natur.gl.

Periarfissap aappaatut Norgep paasissutissat norskit misiligutinik katersinissamut periusaanneersut, takissutsinik uuttuinerallit, Kitaani qalerallit ataasiakkat uumassusilerinikkut paasissutissani utoqqaassutsit/otolithfoto ilanngunnerisigut kattullugit siuliani taaneqartumut nassiussinnaavai.

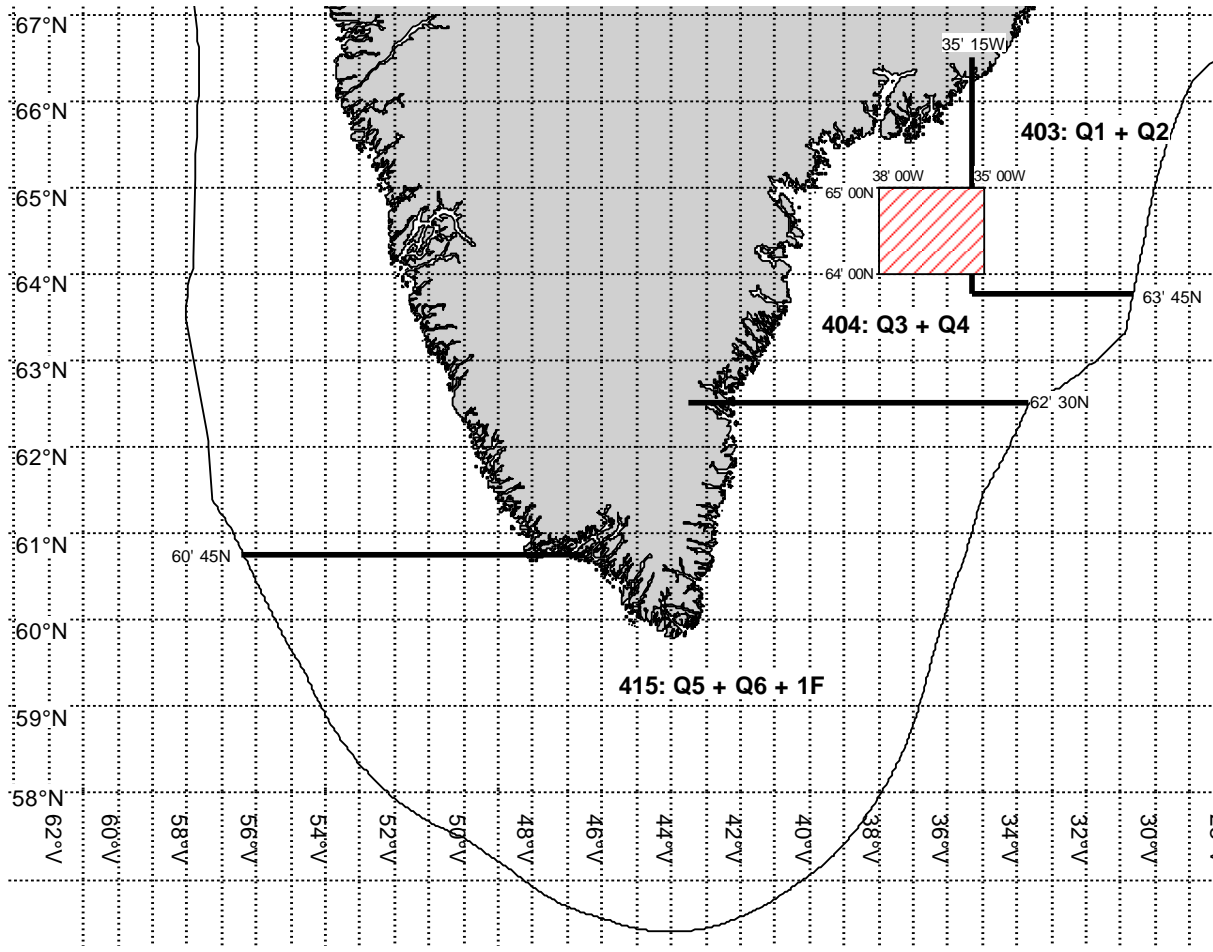
Kalaallit Nunaata Kujataata Kangiatalu imartaanni 2020-imi saarullinniarmi piumasagaatit

Aalisarnermi misiligutinik tiguisarnissaq piumasagataavoq. Sapaatip akunneranut marloriarluni qalerallit 150-it uuttorneqartassapput tassungalu atatillugu, sissiat 20-it tiguneqassapput, takissuseq, oqimaassuseq suaassuserlu ilanngullugit. Paasissutissat Pinngortitaleriffimmut nassiunneqassapput, Postboks 570, 3900 Nuuk, Grønland, Uunga Anja Retzel, imaluunniit qarasaasiatigut uunga anre@natur.gl aamma info@natur.gl.

Aalisarneq aqutsiveqarfimmi 403-imi aamma aqutsiveqarfimmi 404-imi ingerlanneqassaaq. Kleine Bankep eqqaani 1. martsimiit 31. majimut suffinerup nalaani aalisarneq matoqqassaaq.

Takussutissiaq:

Aqutsiveqarfiit tak. Kujataani Tunumilu saarullinnik

aqutsinissamut pilersaarut